

Programování 2

11. cvičení, 29-04-2025

Farní oznamy

1. Tento text a kódy ke cvičení najdete v repozitáři cvičení na <https://github.com/PKvasnick/Programovani-2>.

2. Domácí úkoly

- Následující permutace
- Věže na šachovnici

Poradili jste si dobře, nebudu komentovat.

3. Zápočtový program

Většina z vás má už domluvené téma zápočtového programu. Příklad, jak může váš zápočtový program vypadat, naleznete na <https://github.com/kolik95/pexeso>

	A	B	C	D	E	
1	userName	userEmail	totalPoints	zpTema	zpStadium	zpO
2	Šimon Andrš	sima.andrs@gmail.com	132			
3	Vojtěch Belada	beladavojtech@gmail.com	149			
4	Svatopluk Boček	svata.bocek@gmail.com	110 logik		domluveno	
5	Vojtěch Doležal	dolezalvojtech@outlook.cz	145 piškvorky		domluveno	
6	Jakub Gago	gagojakub@gmail.com	113			
7	Nina Juritáková	juritakovanina@gmail.com	145 kalkulačka		domluveno	
8	Ondřej Levinský	levinsky.ondrej@gmail.com	148 Úprava obrázků		domluveno	
9	Jakub Mikáč	Jakub.Mikac@seznam.cz	151 Človeče		domluveno	
10	Denis Maroš Pavlinský	denis.pavlinsky@gmail.com	151 GoL		v jednání	
11	Jan Pavlu	jan.pavlu19@gmail.com	135 hra?		v jednání	
12	Leoš Rozsypal	leos.rozsypal@email.cz	105			
13	Tomáš Řeboun	tomas.reboun237@gmail.com	151 Reversi			
14	Lukáš Trojan	troj.lukas@gmail.com	119 lodě		domluveno	
15						

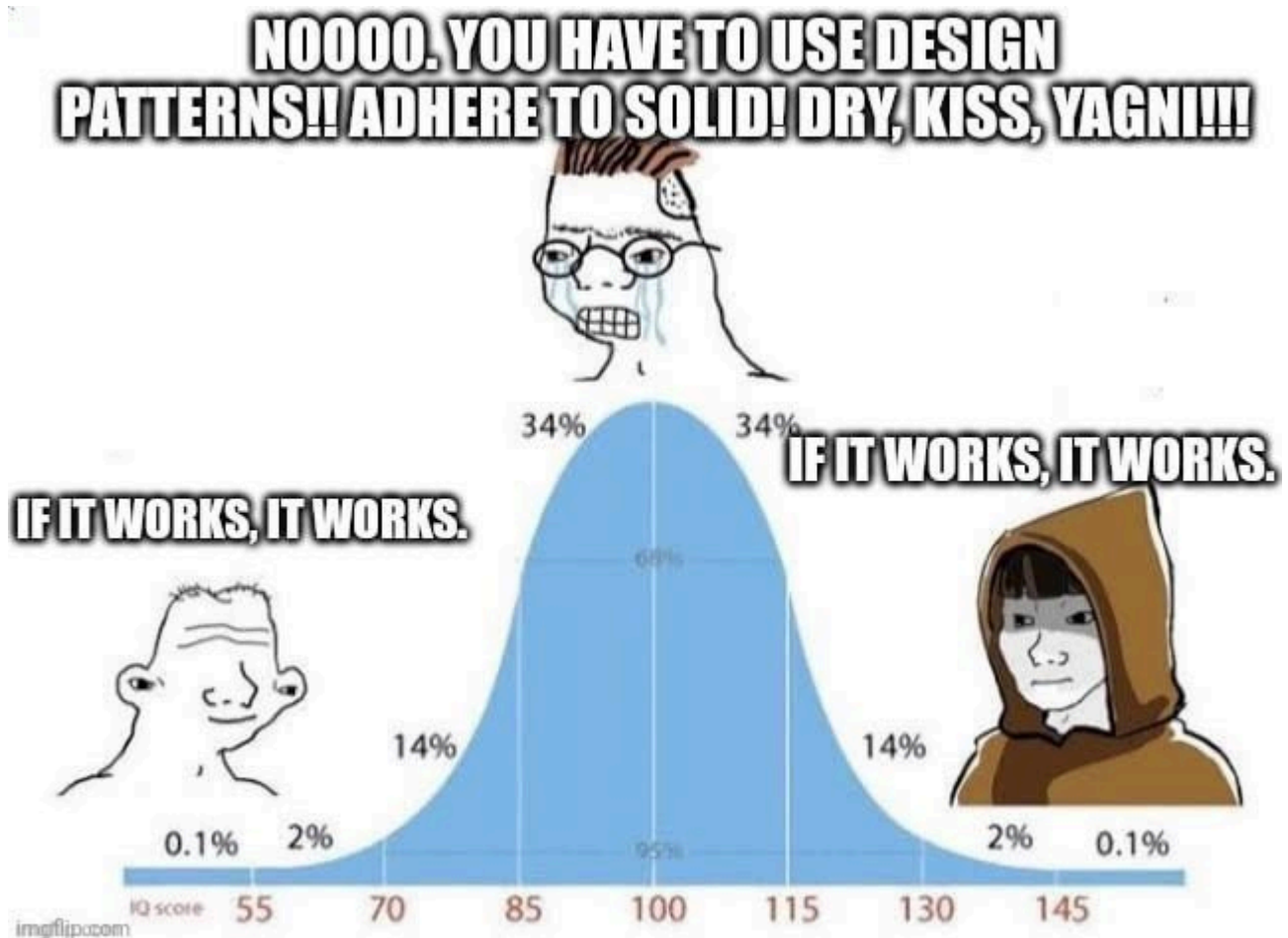
4. Průběh semestru:

- Toto je **předposlední** praktické cvičení, 13. 5. cvičení nebude (rektorský den)
- 20. května bude zápočtový test:
 - Přijdete na cvičení v obvyklém termínu 17:20, místnost N8.
 - Dostanete jedinou programovací úlohu, kterou vyřešíte přímo na cvičení ve vymezeném čase 75 minut.
 - Řešení nahrajete do ReCodExu a tam najdete i hodnocení.
- Zápočet za teoretické a praktické cvičení dostanete ode mne. Podmínky:
 - schválení od cvičícího na teoretickém cvičení
 - domácí úkoly
 - zápočtový test
 - zápočtový program
- Opravné prostředky:

- Umíme dát do pořádku mírná selhání v některých disciplínách - domácí úkoly, zápočtový test a třeba i zápočtový program.

Dnešní program:

- Piškvorky
- Domácí úkoly
- Prohledávání stavového prostoru: 8 dam
- Grafy a grafové algoritmy

Měli byste hlavně psát čistý a robustní kód.

Práce v souborovém systému: `pathlib`

Třída `Path`: adresa objektu v souborovém systému.

```
from pathlib import Path

Path("main.py").exists()
out[3]: True

Path("img").mkdir()          # Nový adresář
```

```
Path("img").mkdir()          # Už existuje - chyba
Traceback (most recent call last):
  File "C:\ProgramData\Anaconda3\lib\site-packages\IPython\core\interactiveshell.py", line
3369, in run_code
    exec(code_obj, self.user_global_ns, self.user_ns)
  File "<ipython-input-5-c6fb86db84a7>", line 1, in <cell line: 1>
    Path("img").mkdir()
  File "C:\ProgramData\Anaconda3\lib\pathlib.py", line 1323, in mkdir
    self._accessor.mkdir(self, mode)
FileExistsError: [WinError 183] Cannot create a file when that file already exists: 'img'

Path("img").mkdir(exist_ok=True) # nedojde k chybě
```

Soubory můžeme také přesouvat. `pathlib` rozumí, v jakém operačním systému pracuje:

```
file = Path("sk.py").replace("img/sk.py")
file
Out[8]: windowsPath('img/sk.py')
```

`.parent`, `.name` a další:

```
Path("img").parent
Out[10]: windowsPath('.')
Path("img").parent.parent
Out[11]: windowsPath('.')
```

V jakém adresáři běží můj skript?

```
from pathlib import Path

folder = Path("__file__").parent
print(folder)
```

Cykly v grafu

Ve zkratce: jezdíme po grafu, dokud nenatrefíme na konec nebo na uzel, kde jsme již byli.

Piškvorky

Toto je jednoduchá hra, a chceme najít optimální strategii. Kam dát následující kroužek?

Min-max strategie:

Data: seznam znaků x, o, . o délce 9 (nechceme 2D pole)

Hodnocení: Pokud se mřížce nachází trojice xxx, plus nekonečno. Pokud se v mřížce nachází trojice ooo, mínus nekonečno. Jinak 0.

Detekce: Pro každý znak najdeme všechna místa, kde se nachází, a porovnáme se seznamem 8 možných trojic:

```
INFINITY = 1
MINUS_INFINITY = - INFINITY

empty_grid = ["."] * 9
triples = [{0, 1, 2}, {3, 4, 5}, {6, 7, 8}, {0, 3, 6}, {1, 4, 7}, {2, 5, 8}, {0, 4, 8}, {2, 4, 6}]

def find_triple(grid, sign):
    positions = {i for i in range(9) if grid[i] == sign}
    result = [t for t in triples if t.issubset(positions)]
    return result

def grade(grid) -> int:
    if find_triple(grid, "x"):
        return INFINITY
    elif find_triple(grid, "o"):
        return MINUS_INFINITY
    else:
        return 0

def get_sign(player: bool) -> str:
    return "o" if player else "x"
```

Tisk mřížky:

```
def print_grid(grid) -> None:
    print()
    for i in range(3):
        for j in range(3):
            print(grid[3*i + j], end = " ")
        print()
    print(grade(grid))
    print()
```

Strom:

```
class Node:
    def __init__(self, grid):
        self.grid = grid
        self.df = self.grid.count(".")
        self.player = (9 - self.df) % 2
        self.score = grade(self.grid)
        self.children = []
```

Stavíme strom:

Musíme dát pozor na kombinatoriku. Mnohé pozice můžeme dosáhnout několika způsoby, takže pro pozici, kterou jsme již viděli, použijeme existující uzel stromu:

```
def build_tree(start_grid:list[int] = empty_grid) -> Node:
    node_dict = {}
    root = Node(start_grid)
    queue = deque([root])
    node_dict[tuple(start_grid)] = root
    n_nodes = 1
    while queue:
        node = queue.popleft()
        if node.score != 0:
            continue
        sign = get_sign(node.player)
        for pos in range(9):
            if node.grid[pos] == ".":
                new_grid = node.grid.copy()
                new_grid[pos] = sign
                if tuple(new_grid) in node_dict:
                    new_node = node_dict[tuple(new_grid)]
                else:
                    new_node = Node(new_grid)
                    node_dict[tuple(new_grid)] = new_node
                    queue.append(new_node)
                    n_nodes += 1
                node.children.append(new_node)
    print(n_nodes)
    return root
```

A konečně min-max:

```
class Choice:
    def __init__(self, choice, value):
        self.choice = choice
        self.value = value

def minmax(node):
    if not node.children:
        return Choice("end", node.score)

    choices = [minmax(c) for c in node.children]
    if node.player == 0:
        max_result = max(c.value for c in choices)
        max_choices = [i for i in range(len(node.children)) if choices[i].value ==
max_result]
        return Choice(max_choices, max_result)
    else:
        min_result = min(c.value for c in choices)
        min_choices = [i for i in range(len(node.children)) if choices[i].value ==
min_result]
        return Choice(min_choices, min_result)

def play(start_grid = empty_grid):
    tree = build_tree(start_grid)
    current_node = tree
    while True:
        print_grid(current_node.grid)
        choice = minmax(current_node)
        if choice.choice == "end":
            print("Game finished")
            break
        select = random.choice(choice.choice)
        current_node = current_node.children[select]
```

Výsledný program:

```
from collections import deque
import random

INFINITY = 1
MINUS_INFINITY = - INFINITY

empty_grid = ["."] * 9
triples = [{0, 1, 2}, {3, 4, 5}, {6, 7, 8}, {0, 3, 6}, {1, 4, 7}, {2, 5, 8}, {0, 4, 8}, {2,
4, 6}]

def find_triple(grid, sign):
```

```

positions = {i for i in range(9) if grid[i] == sign}
result = [t for t in triples if t.issubset(positions)]
return result

```

```

def grade(grid) -> int:
    if find_triple(grid, "x"):
        return INFINITY
    elif find_triple(grid, "o"):
        return MINUS_INFINITY
    else:
        return 0

```

```

def get_sign(player: bool) -> str:
    return "o" if player else "x"

```

```

def print_grid(grid) -> None:
    print()
    for i in range(3):
        for j in range(3):
            print(grid[3*i + j], end = " ")
        print()
    print(grade(grid))
    print()

```

```

class Node:
    def __init__(self, grid):
        self.grid = grid
        self.df = self.grid.count(".")
        self.player = (9 - self.df) % 2
        self.score = grade(self.grid)
        self.children = []

```

```

def build_tree(start_grid: list[int] = empty_grid) -> Node:
    node_dict = {}
    root = Node(start_grid)
    queue = deque([root])
    node_dict[tuple(start_grid)] = root
    n_nodes = 1
    while queue:
        node = queue.popleft()
        if node.score != 0:
            continue
        sign = get_sign(node.player)
        for pos in range(9):
            if node.grid[pos] == ".":
                new_grid = node.grid.copy()
                new_grid[pos] = sign
                if tuple(new_grid) in node_dict:

```

```

        new_node = node_dict[tuple(new_grid)]
    else:
        new_node = Node(new_grid)
        node_dict[tuple(new_grid)] = new_node
        queue.append(new_node)
        n_nodes += 1
    node.children.append(new_node)
print(n_nodes)
return root

class Choice:
    def __init__(self, choice, value):
        self.choice = choice
        self.value = value

    def __str__(self):
        return f"Choosing {self.choice} to reach {self.value}"

def minmax(node):
    if not node.children:
        return Choice("end", node.score)

    choices = [minmax(c) for c in node.children]
    if node.player == 0:
        max_result = max(c.value for c in choices)
        max_choices = [i for i in range(len(node.children)) if choices[i].value ==
max_result]
        return Choice(max_choices, max_result)
    else:
        min_result = min(c.value for c in choices)
        min_choices = [i for i in range(len(node.children)) if choices[i].value ==
min_result]
        return Choice(min_choices, min_result)

def play(start_grid = empty_grid):
    tree = build_tree(start_grid)
    current_node = tree
    while True:
        print_grid(current_node.grid)
        choice = minmax(current_node)
        if choice.choice == "end":
            print("Game finished")
            break
        select = random.choice(choice.choice)
        current_node = current_node.children[select]

def main() -> None:
    start_grid = input().split()
    play(start_grid)

```



```
if __name__ == "__main__":
    main()
```

Kód se chová v některých situacích divně:

```
. * * 0 . . . . .
200
```

```
. * *
0 . .
. . .
0
```

```
0 * *
0 . .
. . .
0
```

```
0 * *
0 * .
. . .
0
```

```
0 * *
0 * .
0 . .
-1
```

Game finished

Process finished with exit code 0

To je způsobeno tím, že pozice, ze které vycházíme, je pro hráče * prohrávající a tedy všechno, co udělá, je stejně účinné. Abychom situaci trochu vylepšili, můžeme upřednostnit agresivní řešení - tedy cesty, které vedou k výhře rychleji:

```
def minmax(node):
    agresivity = 0.8
    if not node.children:
        return Choice("end", node.score)

    choices = [minmax(c) for c in node.children]
    if node.player == 0:
        max_result = max(c.value for c in choices)
```

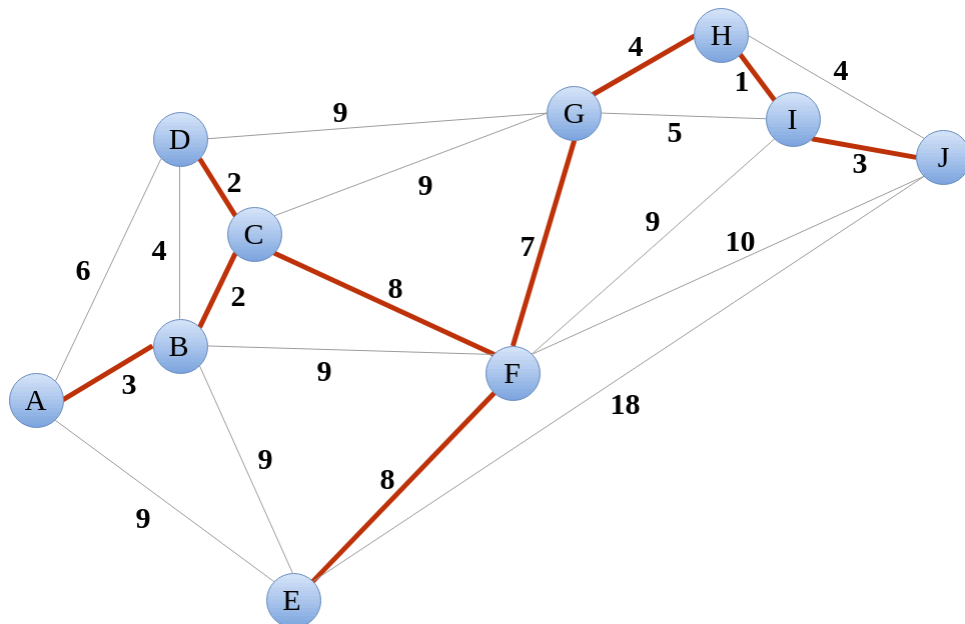
```

max_choices = [i for i in range(len(node.children)) if choices[i].value ==
max_result]
return Choice(max_choices, aggressivity * max_result)
else:
min_result = min(c.value for c in choices)
min_choices = [i for i in range(len(node.children)) if choices[i].value ==
min_result]
return Choice(min_choices, aggressivity * min_result)

```

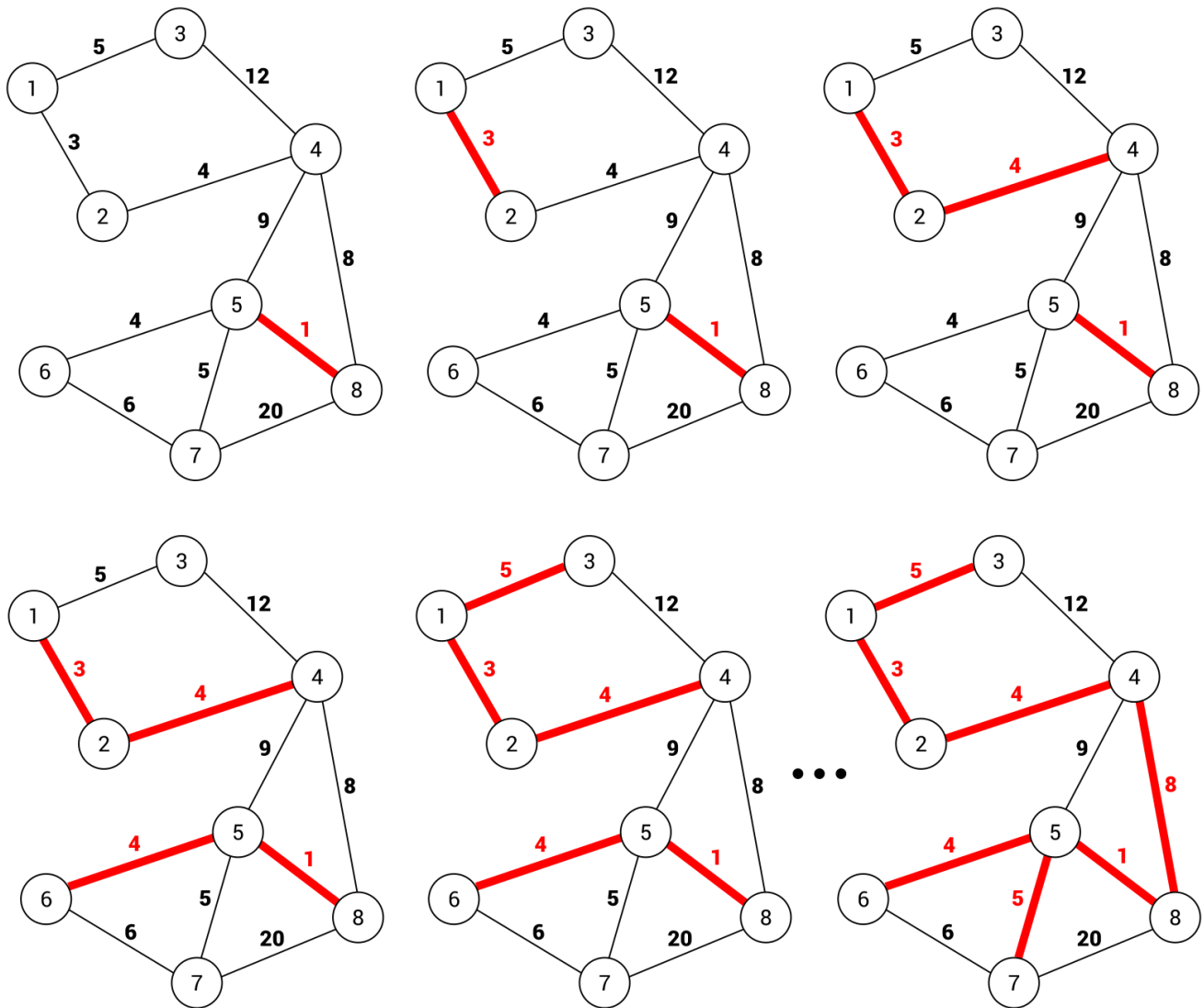
Grafové algoritmy 1:

Minimální kostra - Minimum spanning tree

Kruskalův algoritmus:

- Každý vrchol začíná jako samostatná komponenta
- Komponenty vzájemně spojujeme nejlehčí hranou, ale tak, abychom nevytvářeli cykly.

Definice grafu (kód v `Ex12/kruskal_mst.py`)

```
class Graph:

    def __init__(self, vertices):
        self.n_vertices = vertices # No. of vertices
        self.graph = [] # triples from, to, weight

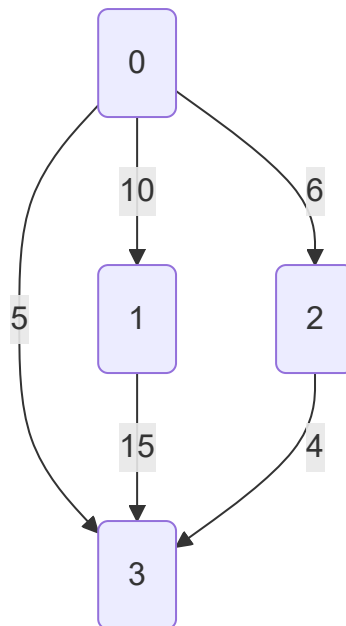
    def add_edge(self, start, end, weight):
        self.graph.append([start, end, weight])

def main() -> None:
    g = Graph(4)
    g.add_edge(0, 1, 10)
    g.add_edge(0, 2, 6)
    g.add_edge(0, 3, 5)
    g.add_edge(1, 3, 15)
    g.add_edge(2, 3, 4)

    g.kruskal_mst()
```

```
if __name__ == '__main__':  
    main()
```

Výchozí graf:


```
# A utility function to find set of an element i  
# (uses path compression technique)  
def find(self, parent, i):  
    if parent[i] == i:  
        return i  
    return self.find(parent, parent[i])
```

Hledáme, ke které komponentě grafu patří vrchol `i`. Je-li samostatnou komponentou, vracíme samotný vrchol. Pokud ne, rekurzivně prohledáváme předky vrcholu.

```
# A function that does union of two sets of x and y  
# (uses union by rank)  
def union(self, parent, rank, x, y):  
    xroot = self.find(parent, x)  
    yroot = self.find(parent, y)  
  
    # Attach smaller rank tree under root of  
    # high rank tree (Union by Rank)  
    if rank[xroot] < rank[yroot]:  
        parent[xroot] = yroot  
    elif rank[xroot] > rank[yroot]:  
        parent[yroot] = xroot  
  
    # If ranks are same, then make one as root  
    # and increment its rank by one  
    else:  
        parent[yroot] = xroot
```

```
rank[xroot] += 1
```

Sjednocení komponent grafu: "Věšíme" menší na větší, `rank` je počet spojených prvků, není nutně rovný výšce stromu.

Výsledný algoritmus:

```
def kruskal_mst(self):

    result = [] # This will store the resultant MST

    # An index variable, used for sorted edges
    i_sorted_edges = 0

    # An index variable, used for result[]
    i_result = 0

    # Step 1: Sort all the edges in
    # non-decreasing order of their
    # weight. If we are not allowed to change the
    # given graph, we can create a copy of graph
    self.graph = sorted(self.graph,
                        key=lambda item: item[2])

    parent = []
    rank = []

    # Create V subsets with single elements
    for node in range(self.n_vertices):
        parent.append(node)
        rank.append(0)

    # Number of edges to be taken is equal to V-1
    while i_result < self.n_vertices - 1:

        # Step 2: Pick the smallest edge and increment
        # the index for next iteration
        u, v, w = self.graph[i_sorted_edges]
        i_sorted_edges = i_sorted_edges + 1
        x = self.find(parent, u)
        y = self.find(parent, v)

        # If including this edge doesn't
        # cause cycle, include it in result
        # and increment the index of result
        # for next edge
        if x != y:
            i_result = i_result + 1
            result.append([u, v, w])
            self.union(parent, rank, x, y)
        # Else discard the edge
```

```
minimumCost = 0
print("Edges in the constructed MST")
for u, v, weight in result:
    minimumCost += weight
    print("%d -- %d == %d" % (u, v, weight))
print("Minimum Spanning Tree", minimumCost)
```

Výsledek pro náš graf:

```
Edges in the constructed MST
2 -- 3 == 4
0 -- 3 == 5
0 -- 1 == 10
Minimum Spanning Tree 19
```

Domácí úkoly

- **Cesta věže** (co furt věže?) - hledání optimální dráhy věže na šachovnici s překážkami.
- **Domino**/ - další prohledávání